

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman
2014-2020

Aprobat
Manager proiect,
Mandache Gabriel

METODOLOGIA DE IDENTIFICARE, SELECȚIE ȘI CONTACTARE A AGENȚILOR ECONOMICI INTERESAȚI DE DERULAREA STAGIILOR DE PRACTICĂ

- REGIUNEA DE DEZVOLTARE SUD-MUNTENIA -

A.4.1. Încheiere convenții cadru cu alți angajatori

Întocmit
Expert parteneriate,
Drăgan Ionela Paula

Versiunea 1 – Decembrie 2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020, Stagii
de practica pentru elevi – Regiuni mai puțin dezvoltate

CUPRINS

- I. Preambul Analizei la nivelul Regiunii de Dezvoltare SUD
- II. Trecerea în revistă a documentelor programatice considerate relevante pentru analiza contextului economic regional
 - 2.1 Strategia Națională pentru Competitivitate 2015-2020
 - 2.2 Strategia Națională pentru Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020
 - 2.3 Strategia Națională de Ocupare a Forței de Muncă 2014-2020
 - 2.4 Stategia Europa 2020
 - 2.5 Strategia Națională privind Învățarea pe tot Parcursul Vieții
 - 2.6 Strategia Națională pentru Dezvoltare Regională 2014-2020
 - 2.7 Planul de Dezvoltare Regională Vest 2014-2020
- III. Scurtă prezentare a Regiunii de Dezvoltare SUD
 - 3.1 Coordonate geografice și date demografice
- IV. Analiza nevoilor specifice privind adaptarea întreprinderilor și agenților economici la schimbările survenite la nivel regional
 - 4.1 Dezvoltarea economică și piața muncii la nivel regional
 - 4.2 Analiza S.W.O.T.
- V. Metodologie privind identificarea și contactarea agenților economici pentru pregătirea de parteneriate și derularea stagiilor de practică în cadrul proiectului
- VI. Bibliografie

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020, Stagii
de practică pentru elevi – Regiuni mai puțin dezvoltate

I. Preambul Analizei la nivelul Regiunii de Dezvoltare SUD

Analiza realizată la nivelul SUD are ca scop radiografierea mai multor aspecte legate de:

- Domeniile de specializare inteligentă (conform strategiei CDI 2014-2020);
- Specificitatea pieței muncii;
- Caracteristicile mediului de afaceri;
- Caracteristicile capitalului uman (categoriile de vârstă, nivel de educație, calificare, experiență);
- Nevoia de pregătire a forței de muncă și gradul de participare la programele de formare profesională a adulților.

Introducere

Unul dintre principalele deziderate ale politicilor europene în noua societate bazată pe cunoaștere este acela ca economia din spațiul european să devină cea mai competitivă și dinamică, capabilă de creștere sustenabilă, cu locuri de muncă mai multe și mai bune, cu o mai mare coeziune socială. În vederea realizării acestui obiectiv, competitivitatea organizațiilor trebuie să se îmbunătățească continuu, în condițiile unei piețe a muncii care să se adapteze rapid la schimbările din mediul economic, social și informațional și a modernizării procesului muncii bazat pe calificări superioare, valorificând eficient resursele umane bine pregătite din punct de vedere profesional.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020, Stagii
de practică pentru elevi – Regiuni mai puțin dezvoltate

Adaptarea activităților și a forței de muncă constituie o condiție esențială a asigurării echilibrelor macroeconomice și stabilității sociale și politice. În țara noastră situația adaptării la schimbare se găsește într-un echilibru destul de fragil, fiind afectată pe de-o parte de lipsa investițiilor și pe de altă parte migrația continuă a forței de muncă, fără a mai aduce în discuție efectele pe termen lung ale crizei economice resimțite începând cu anul 2009.

Premize

Lucrarea a debutat cu analiza Raportului de țară al României pentru 2016 - Inclusiv un bilanț aprofundat privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice, care a condus inițial la creionarea unei imagini de ansamblu, la nivelul întregii țări, asupra domeniului studiat, imagine pe care o vom suprapune pe parcursul acestei analize peste situația identificată la nivelul regiunii SUD.

Conform sursei specificate anterior sunt de reținut următoarele aspecte pe care le-am considerat premize ale analizei noastre.

- În perioada raportată] în ciuda creșterii ocupării forței de muncă, în special în sectoarele cu o mare valoare adăugată, persistă probleme structurale pe piața forței de muncă.
- România este în continuare competitivă în principal în privința prețurilor, mai degrabă decât în privința calității. Acest lucru este confirmat de nivelul scăzut de produse de înaltă tehnologie exportate. În perioada raportată, în pofida unei creșteri înregistrate în segmentul produselor de calitate medie, exporturile României au constat în continuare mai ales din produse de slabă calitate.
- Investițiile întreprinderilor în C&D sunt încă insuficient dezvoltate, în ciuda unor noi stimulente. România are una dintre cele mai scăzute valori din UE în ceea ce privește cheltuielile întreprinderilor cu C&D (0,16 % din PIB în 2014, pe locul 27 din UE).

Gradul redus de sofisticare a mediului de afaceri și calitatea în general slabă a bazei științifice afectează capacitatea României de a atrage investiții ale întreprinderilor.

- Accesul IMM-urilor la credite este dificil, iar sprijinul pentru întreprinderile nou-înființate se află încă într-un stadiu incipient.
- Întreprinderile de stat care domină principalele sectoare economice tind să fie mai puțin performante. Întreprinderile de stat generează 8 % din producția societăților nefinanciare din România și angajează aproximativ 4 % din forța de muncă. Aceste întreprinderi sunt mai puțin profitabile și mai puțin productive decât întreprinderile naționale private similare și decât întreprinderile similare din țările învecinate. Performanța operațională și financiară sugerează o alocare greșită a resurselor, ceea ce ar putea încetini crearea de infrastructuri esențiale și ar putea afecta astfel eficiența globală a economiei.
- Deficiențele structurii de guvernanță și mediul de afaceri nefavorabil din România creează un climat de nesiguranță, frânează competitivitatea și reprezintă obstacole în calea investițiilor.
- Este necesar să se pună mai mult accentul pe promovarea și diversificarea exporturilor și a investițiilor străine directe, sprijinirea antreprenoriatului și a IMM-urilor, facilitarea accesului la finanțare, stimularea dezvoltării industriilor creative, a turismului, a agriculturii și a cercetării, ca sectoare de activitate prioritare.
- Disponibilitatea redusă și calitatea scăzută a infrastructurii de transport îngreunează competitivitatea întreprinderilor locale, în special a producătorilor, și limitează și mai mult atractivitatea țării pentru investitori.
- Emigrația puternică, inclusiv a lucrătorilor cu înaltă calificare, combinată cu îmbătrânirea populației, reprezintă o provocare pentru sprijinirea unei economii competitive.

- În ceea ce privește educația și formarea profesională, există în continuare probleme în materie de calitate, iar participarea la programele educaționale destinate adulților este foarte scăzută.

Metodologie pentru elaborarea prezentei lucrări

Pentru elaborarea prezentei lucrări principala metodă de cercetare a constat în analiza de conținut a documentelor. Această metodă se referă la analiza cantitativă a documentelor relevante din domeniul studiat, urmărindu-se punerea în evidență a măsurilor active de ocupare, tendințe ale mediului de afaceri și ale pieței muncii la nivel regional, valori sau pattern-uri de asociere a unor teme precum rata participării lucrătorilor la programele de formare profesională continuă cu îmbunătățirea competitivității, sporirea valorii adăugate, etc.

Am optat pentru această metodă considerând că va aduce o notă de rigoare în interpretarea documentelor, depășind planul impresiei și al afirmațiilor fără acoperire empirică. Metoda a fost aplicată documentelor ce conțin informație complexă și celor cu valoare comunicatională ridicată: statistici oficiale, baze de date ale instituțiilor (Camera de Comerț, Oficiul Registrului Comerțului, Institutul Național de Statistică), documente programatice, strategii, rapoarte, mass-media, legislația în domeniul ocupării, etc. Documentele analizate prin intermediul acestei metode au fost documente cifrice și necifrice, publice, oficiale, iar lista exhaustivă a acestora se regăsește la secțiunea bibliografie.

Ca și metode de analiză a datelor obținute din analiza de conținut a documentelor am folosit:

- Prelucrarea numerică și constituirea datelor în variabile statistice;
- Tabelul combinat și tabelul de asociere;

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020, Stagii
de practică pentru elevi – Regiuni mai puțin dezvoltate*

- Sistematizarea datelor după clase de valori;
- Serii statistice de spațiu (teritoriale);
- Serii statistice de distribuție (repartiție);
- Reprezentarea datelor cu ajutorul graficelor;
- Interpretarea și analiza variabilelor statistice și graficelor rezultate.

Definirea termenilor

Pe parcursul culegerii și analizei datelor și mai cu seamă în etapa de identificare a grupului țintă vizat de proiect au fost identificați o serie de termeni care se impun a fi definiți în accepțiunea prezentei lucrări, în vederea evitării confuziilor:

Antreprenor – persoana fizică autorizată sau persoana juridică, care în mod individual sau în asocieri cu alte persoane fizice autorizate sau cu persoane juridice, organizează o societate comercială în vederea desfășurării unor fapte și acte de comerț, în scopul obținerii de profit prin realizarea de bunuri material, respective prestări de servicii, din vânzarea acestora pe piață în condiții de concurență.

Întreprindere – orice entitate angajată într-o activitate economic, indiferent de forma sa juridică.

IMM – întreprinderi care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții: au un număr mediu de salariați mai mic de 250 și realizează o cifră de afaceri anuală echivalentă cu până la 50 milioane de eurosau totalul activelor nu depășește echivalentul în lei a 43 milioane de euro.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020, Stagii
de practica pentru elevi – Regiuni mai puțin dezvoltate

II. Trecerea în revistă a documentelor programatice considerate relevante pentru analiza contextului economic regional

2.1 **Strategia Națională pentru Competitivitate 2015-2020** reprezintă un document strategic al Ministerului Economiei, Comerțului și Turismului, elaborat prin consultări atât cu mediul privat, cât și cu ministerele de linie (în special cu Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Educației și Cercetării Științifice, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice), pentru corelarea intervențiilor dedicate competitivității, având în vedere domeniile naționale de excelență, inclusiv din perspectiva dimensiunii teritoriale și a dezvoltării rurale, a dezvoltării pieței muncii și factorului uman.

Strategia oferă o soluție pentru dezvoltarea economică în România pe termen scurt și mediu, soluție care să permită depășirea obstacolului de a valorifica un potențial competitiv recunoscut pe piață, dar incomplet pus în valoare pentru a crea valoare adăugată și prosperitate sau ceea ce se mai numește „capcana țărilor cu venituri medii”. Analizele premergătoare elaborării Strategiei au determinat identificarea a 10 sectoare economice cu potențial competitiv, care se corelează cu domeniile de specializare inteligentă menționate în Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020. Sectoarele economice cu potențial competitiv sunt: turism și ecoturism, textile și pielărie, lemn și mobilă, industrii creative, industria auto și componente, tehnologia informației și comunicațiilor, procesarea alimentelor

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020, Stagi
de practica pentru elevi – Regiuni mai puțin dezvoltate

și băuturilor, sănătate și produse farmaceutice, energie și management de mediu, bioeconomie (agricultură, silvicultură, pescuit, acvacultură), biofarmaceutică și biotehnologii.

Viziunea Strategiei Naționale pentru Competitivitate 2015-2020 cuprinde valorificarea celor mai bune avantaje de care dispune România, a specializărilor de vârf în producție și cercetare, precum și a resurselor locale de calificare, inițiativă antreprenorială și factori naturali, creșterea atractivității condițiilor pentru dezvoltarea competitivă a afacerilor prin reglementări transparente și stimulative pentru inovare, formularea direcțiilor de politică publică în jurul inițiativelor și realizărilor cu impact major asupra creării valorii adăugate în mediul de afaceri și corelarea inițiativelor de dezvoltare la nivel sectorial, teritorial și al societății pentru formarea eficientă și integrate a avantajelor competitive.

2.2 Strategia Națională pentru Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020 identifică zonele în care România poate avea contribuții semnificative și, în același timp, prin care România poate beneficia de rezultatele științei și ale inovării în creșterea competitivității. Documentul vizează următoarele tipuri de priorități:

Prioritățile de specializare inteligentă presupun definirea și consolidarea unor domenii de competență ridicată, în care există avantaje comparative reale, sau potențiale, și care pot contribui semnificativ la PIB. Prin concentrarea de resurse și mobilizarea unei mase critice de cercetători, aceste domenii pot asigura, inclusiv în dimensiunea lor regională, competitivitatea pe lanțurile de valoare adăugată regionale și/sau globale.

Prioritățile cu relevanță publică vizează alocarea de resurse în domenii în care cercetarea și dezvoltarea tehnologică răspund unor nevoi sociale concrete și presante. Aceste priorități presupun dezvoltarea capacității sectorului public de a supraveghea spațiul tehnologiilor emergente și de a solicita soluții inovatoare de la operatorii CDI publici și privați.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020, Stagii
de practică pentru elevi – Regiuni mai puțin dezvoltate*

Cercetarea fundamentală rămâne prioritară în cadrul Strategiei CDI 2014-2020 – incluzând disciplinele umaniste și socio-economice – ca sursă pentru cercetarea de frontieră și interdisciplinară.

Strategia este pusă în practică printr-o serie de instrumente, în principal prin Planul național de cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare 2014-2020 (PNCDI_3) și prin Programul Operațional “Competitivitate” - Axa Prioritară „Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare pentru susținerea afacerilor și competitivitate”, alături de alte politici publice în sectoare conexe (fiscale, educaționale, etc.).

2.3 Strategia Națională de Ocupare a Forței de Muncă 2014-2020 are ca obiectiv impulsivarea eforturilor de a atinge ținta de ocupare stabilită de România pentru anul 2020, și anume o rată de ocupare de 70% pentru populația în vârstă de 20-64 de ani, care reprezintă contribuția României la realizarea dezideratului european în materie de ocupare stabilit prin Strategia Europa 2020.

Conform Strategiei Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020, aprobată prin HG nr. 1071/2013, sporirea investițiilor în dezvoltarea antreprenoriatului constituie o prioritate, în special în sectoare cu valoare adăugată ridicată. Același document apreciază direcțiile de politică industrială ca fiind următoarele: turism și ecoturism; textile și pielărie; lemn și mobilă; industrii creative; industria auto și componente; tehnologia informațiilor și comunicațiilor; procesarea alimentelor și a băuturilor; sănătate și produse farmaceutice; energie și management de mediu; bioeconomie, biofarmaceutică și biotehnologii.

În Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020, antreprenoriatul este apreciat ca fiind una dintre soluțiile la problema șomajului.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020, Stagii
de practică pentru elevi – Regiuni mai puțin dezvoltate*

2.4 Strategia „Europa 2020” are ca obiectiv general transformarea Uniunii Europene într-o economie inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, pentru a oferi un nivel ridicat al ocupării forței de muncă, al productivității și pentru a asigura coeziunea economică, socială și teritorială. Prioritățile prevăzute de această strategie se referă la: creșterea inteligentă (prin investiții mai eficiente în educație, cercetare și inovare), creșterea durabilă (prin orientarea decisivă către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon) și creșterea incluzivă (prin punerea accentului pe crearea de locuri de muncă și pe reducerea sărăciei).

În ceea ce privește lucrarea de față, inițiativa emblematică stabilită de Strategia „Europa 2020” face referire la – „O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă” pentru a moderniza piețele muncii și a oferi mai multă autonomie cetățenilor, prin dezvoltarea competențelor acestora pe tot parcursul vieții în vederea creșterii ratei de participare pe piața muncii și a unei mai bune corelări a cererii și a ofertei în materie de forță de muncă, inclusiv prin mobilitatea profesională. Cea de-a doua inițiativă emblematică a Uniunii Europene exprimată în Strategia „Europa 2020” și relevantă pentru prezenta lucrare este „O politică industrială adaptată erei globalizării”, menită să îmbunătățească mediul de afaceri, în special pentru IMM-uri, și să sprijine dezvoltarea unei baze industriale solide și sustenabile, capabilă să facă față concurenței globale.

2.5 Strategia Națională privind Învățarea pe tot Parcursul Vieții are ca obiectiv strategic creșterea participării la învățarea pe tot parcursul vieții, respectiv creșterea relevanței sistemelor de educație și formare profesională pentru piața muncii. Strategia își propune să ofere tuturor persoanelor, pe întreaga durată a vieții acestora, oportunitatea de a participa pe deplin la viața economică, socială și civică și de a le permite să își exploateze potențialul personal. Viziunea strategică cuprinde atât beneficiile sociale, cât și economice ale învățării pe tot parcursul vieții.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operational Capital Uman 2014 – 2020, Stagii
de practica pentru elevi – Regiuni mai puțin dezvoltate*

În conformitate cu obiectivul Uniunii Europene, principalul obiectiv strategic al României pentru anul 2020 este ca cel puțin 10 procente din populația adultă (cu vârste cuprinse între 25 și 64 de ani) să participe la activități de învățare pe tot parcursul vieții. Prin proiectul Strategiei de Învățare pe Tot Parcursul Vieții 2015-2020, se propune o viziune globală asupra dezvoltării/consolidării întregului sistem de educație și formare profesională, adresat participanților la învățarea pe tot parcursul vieții.

Această strategie vizează, în linii mari, două tipuri de grupuri țintă: beneficiarii principali ai ÎPV și organizațiile și agențiile de implementare, care vor juca un rol important în creșterea oportunităților pentru ÎPV. Beneficiarii principali includ: persoanele cunevoi de recunoaștere a competențelor dobândite anterior (inclusive pentru românii care trăiesc în străinătate), personalul instituțiilor de învățământ superior și a unităților de învățământ profesional și tehnic, participanții adulți la formare în învățământul profesional și tehnic continuu, grupurile dezavantajate sau subreprezentate (de exemplu, șomerii, persoane care au părăsit timpuriu școala, populația de etnie romă, angajați în vârstă, angajați cu un nivel scăzut de calificare, persoanele cu dizabilități), personalul Autorității Naționale pentru Calificări și membrii Comitetelor sectoriale.

2.6 Strategia Națională pentru Dezvoltare Regională 2014-2020 - propune ca obiectiv general îmbunătățirea continuă a calității vieții, prin asigurarea bunăstării, protecției mediului și coeziunii economice și sociale pentru comunități sustenabile, capabile să gestioneze resursele în mod eficient și să valorifice potențialul de inovare și dezvoltare echilibrată economică și socială al regiunilor. Obiectivele specifice ale acestei strategii se referă la creșterea economiilor regionale (prin dezvoltarea infrastructurii specifice inovării și cercetării) și la stimularea competitivității IMM-urilor.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020, Stagii
de practica pentru elevi – Regiuni mai puțin dezvoltate*

2.7 Planul de Dezvoltare Regională Vest 2014-2020 este principalul document de planificare elaborat la nivel regional și reflectă politicile de dezvoltare relevante la nivel național în raport cu nevoile specifice la nivel de regiune, dar și cu direcțiile strategice de politică ale celorlalți principali finanțatori ai programelor de dezvoltare aferente regiunii Vest.

Acest document reprezintă baza strategică pentru fundamentarea proiectelor inițiate la nivelul regiunii și poate să fie luat în considerare de autoritățile naționale pentru fundamentarea programelor de finanțare pentru următoarea perioadă de programare. Este o viziune pe termen lung cu obiective, priorități și acțiuni specifice de dezvoltare ale regiunii Vest pentru exercițiul financiar 2014-2020, menită să contribuie la realizarea celor trei obiective de bază ale politicii de dezvoltare regională în România, stipulate în Legea nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională: diminuarea dezechilibrelor regionale existente, corelarea politicilor sectoriale guvernamentale la nivelul regiunilor și stimularea cooperării inter-regionale, interne și internaționale.

III. Scurtă prezentare a Regiunii de Dezvoltare SUD

3.1 Coordonate geografice și date demografice

Regiunea Sud Muntenia este localizată în partea de sud a României, învecinându-se la nord cu regiunea Centru, la est cu regiunea Sud - Est, la vest cu regiunea Sud – Vest, iar la sud cu Bulgaria, limita fiind dată de fluviul Dunărea. Cu o suprafață de 34.453 km², reprezentând 14,5% din suprafața României, regiunea Sud Muntenia ocupă locul al 3-lea ca mărime din cele 8 regiuni de dezvoltare.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020, Stagiul
de practică pentru elevi – Regiuni mai puțin dezvoltate*

O caracteristică aparte, cu multiple implicații de ordin socio-economic, o reprezintă faptul că este singura regiune din țară ce conține o regiune enclavă în partea mediană, și anume regiunea București – Ilfov. Un alt aspect favorabil îl reprezintă și prezența, în partea de sud, a fluviului Dunărea, fapt ce oferă posibilitatea de a avea conexiuni cu cele opt țări riverane, iar prin intermediul canalului Dunăre – Marea Neagră de a avea ieșire la Marea Neagră și acces la portul Constanța, principala poartă maritimă a țării.

Figura 1- Poziționarea regiunii studiate pe harta României

Sursa: www.wikipedia.org

Din punct de vedere administrativ, regiunea Sud Muntenia este formată din 7 județe (Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman), 16 municipii, 32 de orașe și 519 comune cu 2019 sate. În ceea ce privește suprafața regiunii, se poate observa că cele mai mari ponderi sunt deținute de județele Argeș (19,8%), Teleorman (16,8%) și Călărași (14,8 %), iar cea mai mică de județul Giurgiu (10,2 %).

Prin localizarea lor în teritoriu, așezările umane contribuie la organizarea spațiului geografic și la orientarea acestuia prin crearea unor vectori de forță. Caracterizate de legăturile care există între elementele sale (populație, fluxuri de resurse și informații), așezările umane au rolul de a stabili relații de atracție sau respingere.

În momentul actual, în România sunt 320 de localități urbane – 103 municipii și 217 orașe. Acestea sunt repartizate într-un mod echilibrat în teritoriu, inclusiv marile centre urbane, fiecare regiune de dezvoltare dispunând de câte un oraș de aproximativ 250.000 locuitori, excepție făcând regiunea de dezvoltare Sud-Est (orașele Galați și Constanța au peste 250.000 locuitori) și regiunea de dezvoltare Sud – orașul Ploiești are o populație de doar 225.636 locuitori, în anul 2011. Restul rețelei urbane din România este compusă din orașe mici și mijlocii (aprox. 90% din totalul orașelor).

La nivelul rețelei de localități urbane se distinge o mare diferență între București și celelalte orașe, orașele din regiunea Sud Muntenia fiind puternic polarizate economic și social de către capitală. De altfel, România se află pe locul 2 în UE, după Ungaria, în ceea ce privește indicele de hipertrofie a Capitalei – diferența dintre capitala țării și orașul imediat următor în ierarhia urbană. Bucureștiul, care cuprinde aproape 10% din populația țării, a atras mai mult de 50% din investițiile străine directe din România. Această polarizare puternică a Bucureștiului a cauzat o slabă dezvoltare a orașelor adiacente, pe o rază de 100 de km ne-existând un oraș cu o populație mai mare de 100.000 de locuitori (cu excepția Ploieștiului), incapabile să contrabalanseze sau să fructifice influența Capitalei.

O altă caracteristică a regiunii este prezența unor formațiuni de tip conurbație, respective existența unei concentrări de așezări urbane care se dezvoltă independent, sunt învecinate și au de rezolvat probleme comune (de ex. alimentarea cu apă, energie, transportul în comun, etc.). Un astfel de exemplu este Valea Prahovei din județul Prahova, unde orașele Breaza, Comarnic, Sinaia, Bușteni, Azuga formează o zonă urbană compactă, lungă de peste 50 km, care se continuă în nord, în județul Brașov (cu orașele Predeal, Râșnov și Brașov), și spre sud, cu Municipiul Câmpina și Zona Metropolitană Ploiești, creând un culoar urban continuu, lung de peste 110 km. Aceste așezări urbane, de dimensiuni mici (sub 20.000 de locuitori), au funcțiuni similare (preponderent terțiare – stațiuni turistice) și se confruntă cu probleme similare (traficul foarte intens, îmbătrânirea populației permanente, extinderea necontrolată a perimetrelor construite, necesitatea de a investi în infrastructură turistică și în protejarea patrimoniului natural și construit, etc.).

Totodată, o oportunitate extraordinară este dată de faptul că regiunea Sud Muntenia este străbătută de cea mai importantă axă de urbanizare din România – culoarul Brașov-Ploiești-București.

Un alt element distinctiv al regiunii îl constituie orașele pereche de pe Dunăre – Turnu-Măgurele-Nicopole, Giurgiu-Ruse, Oltenița-Turtucaia, Călărași-Silistra. O importanță deosebită trebuie acordată centrelor urbane din vecinătatea frontierelor, în cazul acestora fiind necesare măsuri de promovare a cooperării transfrontaliere, aceste centre urbane putând să-și extindă astfel zona de influență peste granițe.

Considerate jucători cheie într-o economie competitivă bazată pe cunoaștere și crearea de prosperitate, orașele prin funcțiile lor sunt considerate ca fiind centre de polarizare pentru localitățile rurale din vecinătate.

Analizând evoluția sistemului de așezări s-a constatat că numărul de localități cu statut urban din regiunea Sud Muntenia a crescut de la 43, la nivelul anului 2003 la 48, în 2011 pe fondul unui proces amplu de reurbanizare care a avut loc la nivel național. Astfel, un număr de 5 comune din regiune (Ștefănești – județul Argeș; Răcări – județul Dâmbovița; Amara, Căzănești și Fierbinți-Târg –județul Ialomița) au primit statut urban în perioada 2003 - 2004.

În pofida creșterii numărului de localități cu statut urban, populația urbană a regiunii Sud Muntenia a înregistrat o scădere de peste 42.000 de persoane (-3,1%), de la 1.384.906, la 1.342.035 locuitori. Dacă ținem cont de faptul că cele 5 localități rurale care au devenit orașe în 2003 – 2004 însumau, la 1 iulie 2011, 37.259 de locuitori, scăderea, în condiții comparabile, a populației din mediul urban a fost, în intervalul analizat, de circa 80.000 de persoane (-5,8%). Scăderea populației din mediul urban a fost mai accentuată decât în mediul rural, astfel încât gradul de urbanizare înregistrat la nivelul regiunii Sud Muntenia a înregistrat o valoare constantă atât în anul 2004, cât și anul 2011, de 41,4 %, chiar și în condițiile creșterii numărului de orașe cu 5. Prin urmare, putem vorbi despre un proces lent de dezurbanizare înregistrat la nivel regional. De asemenea, analizând gradul de urbanizare la nivel județean s-a concluzionat că acesta este distribuit neuniform. Astfel, județele Dâmbovița, Giurgiu, Teleorman și Călărași se remarcă printr-un grad de urbanizare redus (sub 40%), în timp ce în Prahova se înregistrează cel mai mare grad de urbanizare (50,2%).

Județele cu o rată scăzută a urbanizării (Giurgiu, Teleorman, Dâmbovița, Călărași, Ialomița) se remarcă printr-o rețea de așezări urbane de dimensiuni mici și medii (sub 100.000 de locuitori), care nu au putut să funcționeze ca și centre polarizatoare pentru spațiile rurale extinse, în plus aceste zone s-au aflat permanent în zona de dominație absolută a Municipiului București. La polul opus, județele Argeș și Prahova dispun de doi poli urbani de dezvoltare bine reprezentați (Pitești și Ploiești), care au asigurat o dezvoltare mai echilibrată în raport cu capitala.

IV. Analiza nevoilor specifice privind adaptarea întreprinderilor și agentilor economici la schimbările survenite la nivel regional

4.1 Dezvoltarea economică și piața muncii la nivel regional

Cele peste 53.000 de unități locale active din regiunea Sud Muntenia au obținut în anul 2012 peste 12,8% din cifra de afaceri obținută de unitățile locale existente la nivel național, regiunea situându-se pe locul al doilea pe plan național după București-Ilfov. Din punctul de vedere al investițiilor nete realizate, cu peste 10 miliarde de lei, regiunea Sud Muntenia ocupă de asemenea locul al doilea în topul regiunilor din România la acest capitol.

Ponderele principalilor indicatori economici ai regiunii Sud Muntenia la nivel național, 2012

	Cifra de afaceri (mil. lei)	Salariați (persoane)	Unități locale (nr.)	Investiții nete (mil. lei)
Sud Muntenia	140.063	523.551	53.553	10.354
România	1.094.326	4.442.865	486.200	79.914
Pondere	12,80%	11,78%	11,01%	12,96%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Înregistrând o cifră de afaceri de peste 42% din cifra totală de afaceri a regiunii, industria este motorul economic. Cu toate acestea, aproximativ 70% dintre salariații din regiune activează în domeniul serviciilor.

Structura principalilor indicatori ai ramurilor economice relevante la nivelul regiunii Sud Muntenia, 2012

Regiunea Sud Muntenia	Cifra de afaceri (mil. lei)	Salariați (persoane)	Unități locale (nr.)	Investiții nete (mil. lei)
Aricultura	7.575	21.623	2.934	971
Industrie	60.780	182.528	5.292	6.085
Comerț	44.537	74.012	21.872	864
Servicii	27.171	245.388	23.455	2.434
TOTAL	140.063	523.551	53.553	10.354

Sursa: Institutul Național de Statistică

Raportându-ne la contextul național, observăm că regiunea contribuie cu peste 23% la cifra de afaceri totală a sectorului agricol și cu 20,31% din totalul angajaților în agricultură din România. În concluzie, regiunea are un foarte bun potențial agricol.

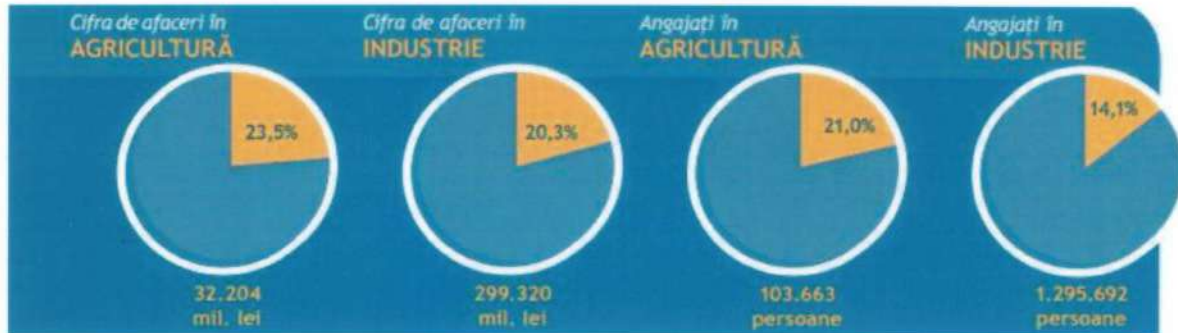

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020, Stagii
de practică pentru elevi – Regiuni mai puțin dezvoltate

Ponderea în total național a principalilor indicatori ai ramurilor economice relevante de la nivelul regiunii Sud Muntenia

Sursa: Strategia pentru Specializare Inteligentă în Regiunea Sud Muntenia. Instrument inovativ dedicat dezvoltării economice regionale

Valoarea medie a PIB-ULUI (2008-2012)	
miliarde lei	
Sud Muntenia	67,55
România	546,11
PONDERE	12,37%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Reprezentând 12,4% din PIBul mediu al României, cu 67,55 miliarde de lei, regiunea Sud Muntenia ocupă locul al doilea la nivel național. Valoarea medie a PIB-ului este calculată pentru perioada 2008-2012.

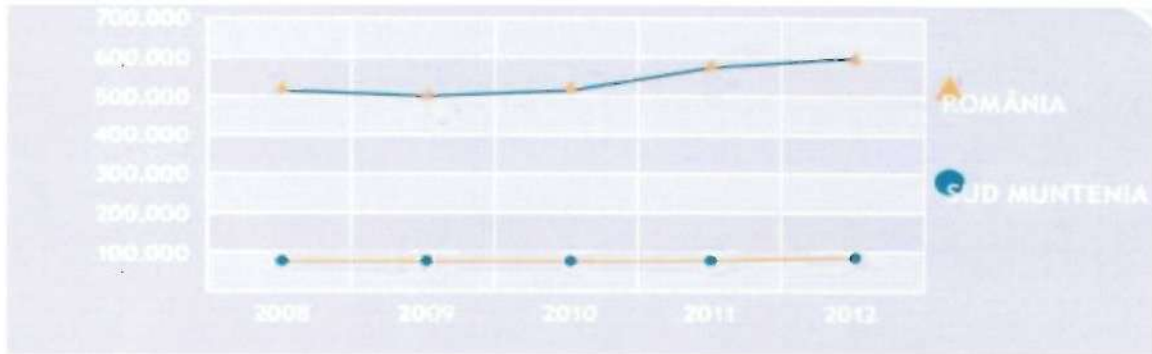

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020, Stagii de practică pentru elevi – Regiuni mai puțin dezvoltate

Evoluția comparativă a PIB-ului regiunii Sud Muntenia cu PIB-ul la nivel național, 2008 - 2012

Sursa: Strategia pentru Specializare Inteligență în Regiunea Sud Muntenia. Instrument inovativ dedicat dezvoltării economice regionale

Dacă la nivel național, PIB-ul a înregistrat o creștere semnificativă în intervalul 2008-2012, PIB-ul regiunii Sud Muntenia a rămas relativ constant, creșterea fiind de la 64,74 miliarde de lei în 2008 la 67,55 miliarde de lei în 2012. Valoric, pe întregul orizont de timp, regiunea Sud Muntenia se situează pe locul al doilea din punctul de vedere al PIB-ului în topul regiunilor.

Din punct de vedere al cheltuielilor de inovare, cu 890 milioane de lei în anul 2010, regiunea Sud Muntenia ocupă locul al doilea în clasamentul regiunilor, după București-Ilfov. Având în vedere că activitatea de cercetare-dezvoltare implică 4.595 de salariați în anul 2012, Sud Muntenia se situează după București-Ilfov cu un număr de 21.128 de salariați.

Numărul de întreprinderi inovative din regiunea Sud Muntenia în totalul întreprinderilor inovative existente la nivel național și evoluția acestora

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020, Stagiile
de practică pentru elevi – Regiuni mai puțin dezvoltate*

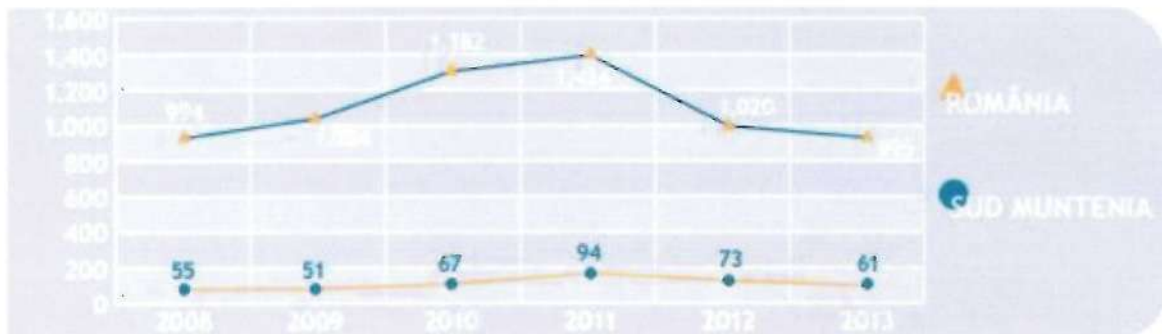

Sursa: *Strategia pentru Specializare Inteligență în Regiunea Sud Muntenia. Instrument inovativ dedicat dezvoltării economice regionale*

Trendul numărului de întreprinderi inovatoare, atât la nivel național, cât și regional, este unul descrescător. Dacă în anul 2008 funcționau 642 de astfel de unități în regiunea Sud Muntenia, în anul 2012, numărul lor s-a redus la 168, valoare ce reprezintă mai puțin de 27%. Trendul este păstrat și la nivel național, unde din cele aproape 6.000 de unități existente în anul 2008, în 2012 au rămas doar 1.806.

Evoluția cererilor pentru brevete de invenție depuse de către solicitanții români, 2008-2013

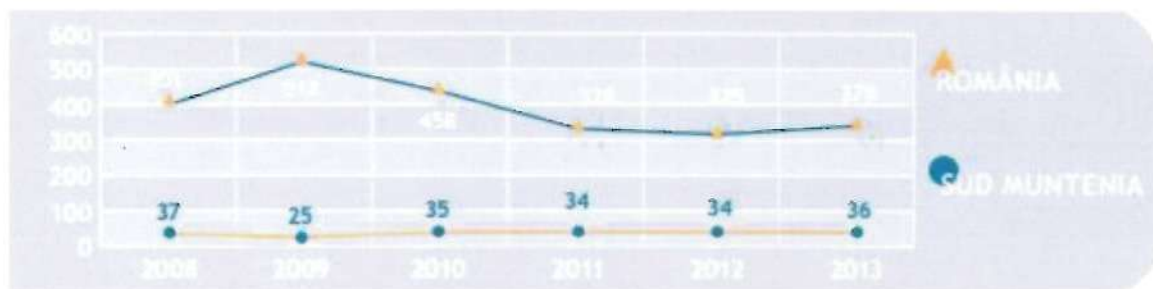

Sursa: Strategia pentru Specializare Inteligentă în Regiunea Sud Muntenia. Instrument inovativ dedicat dezvoltării economice regionale

Atât la nivel național, cât și la nivelul regiunii Sud Muntenia, cererile pentru brevete au înregistrat o creștere ușoară în intervalul 2008-2011, scăzând ulterior în perioada 2012-2013. Cererile pentru brevetele de invenție depuse în regiunea Sud Muntenia reprezintă aproximativ 7% din cele depuse la nivel național.

Evoluția cererilor de înregistrare a desenelor sau a modelelor depuse de către solicitanții români, 2008-2013

Sursa: Strategia pentru Specializare Inteligentă în Regiunea Sud Muntenia. Instrument inovativ dedicat dezvoltării economice regionale

Spre deosebire de cererile de brevet, numărul cererilor de înregistrare a desenelor sau a modelelor depuse de către solicitanții români din regiunea Sud Muntenia s-a păstrat relativ constant, 37 de cereri înregistrate în anul 2008 și 36 înregistrate în anul 2013, când acestea au reprezentat aproximativ 10% din totalul cererilor depuse la nivel național.

Evoluția cheltuielilor de CDI și ponderea acestora în PIB-ul regiunii, 2008-2012

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020, Stagii
de practică pentru elevi – Regiuni mai puțin dezvoltate

	2008	2009	2010	2011	2012
PIB SUD MUNTENIA (milioane lei)	64.740	65.901	66.784	70.037	70.300
CDI Sud Muntenia (milioane lei)	229	221	240	266	332
Pondere CDI în PIB (%)	0,35%	0,34%	0,36%	0,38%	0,47%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Începând cu anul 2009, cheltuielile de CDI efectuate în regiunea Sud Muntenia au avut un trend ascendent. În 2012, acestea depășeau 332 de milioane de lei și 0,47% din PIB-ul regiunii.

4.2 Analiza S.W.O.T.

Analiza SWOT este rezultatul procesării și filtrării concluziilor rezultate în urma analize cantitative și calitative a regiunii. Aceasta funcționează ca o radiografie a tuturor domeniilor analizate, evaluând principalii factori de influență, cu scopul de a scoate în evidență punctele tari și slabe în raport cu oportunitățile și amenințările existente. Regiunea a fost analizată în special din perspectiva potențialului de specializare și de CDI, principalii factori de influență fiind resursele umane, naturale și culturale, infrastructura regiunii, economia și sectorul de CDI.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020, Stagii
de practică pentru elevi – Regiuni mai puțin dezvoltate

Puncte tari

Resurse umane	<ul style="list-style-type: none">• Potențial uman ridicat în sectorul agricol și al industriei prelucrătoare;• Nivel ridicat al volumului de resurse de muncă disponibile.
Resurse naturale și culturale	<ul style="list-style-type: none">• Peste 60% din suprafața Sud Munteniei este amplasată în Câmpia Română, excelentă zonă agrară care oferă regiunii un potențial pentru agricultură foarte ridicat;• Cea mai mare suprafață arabilă la nivel național;• Existența tuturor formelor de relief, de la lunca Dunării în zona sudică, la zonele montane în zona nordică, oferă un potențial ridicat turistic regiunii.

<p>Economia regiunii</p>	<ul style="list-style-type: none">• Cea mai importantă aglomerație industrială din țară, clusterul Dacia, având cel mai mare Indice de Potențial Competitiv din țară și un ridicat potențial de inovare;• Cele mai multe aglomerații industriale la nivel național – în județul Prahova;• Apropierea tuturor județelor față de București, cea mai mare concentrare economică a țării, cu acces facil la piața de desfacere și servicii de bună calitate;• Accesul la Dunăre reprezintă un avantaj ridicat pentru sectorul agricol, în vederea desfacerii producției, cea mai ridicată la nivel național.
<p>Infrastructură</p>	<ul style="list-style-type: none">• Existența Dunării navigabile și a brațelor acesteia în sudul și estul regiunii;• Cea mai extinsă rețea de autostrăzi la nivel național: A1 București – Pitești, A2 București – Fetești - Constanța și A3 București – Ploiești;• Apropierea față de principalul aeroport al țării și față de portul Constanța,

	<p>începerea cu Dunărea în Sud și Est, punctul de trecere a frontierei de la Giurgiu;</p> <ul style="list-style-type: none">• Regiunea este străbătută de Axa de dezvoltare Brașov-Ploiești-București-Giurgiu, de la nord la sud, principalul coridor de dezvoltare a României, concentrând circa 30% din populația urbană a țării;• Poziționarea regiunii este una strategică: este atât regiune de graniță, cât și la intersecția mai multor axe prioritare TEN-T, care leagă Europa de zona mediteraneană și Asia.
Cercetare – Dezvoltare - Inovare	<ul style="list-style-type: none">• Existența capacităților de cercetare-dezvoltare atât în mediul public, academic, cât și privat și interesul ridicat al acestora pentru dezvoltarea sectorului, intensificarea interacțiunilor între mediile implicate și transferul tehnologic;• Nivelul ridicat de informare a actorilor din sectorul de CDI cu privire la obiectivele și direcțiile strategice la

	<p>nivelul României și al UE, vizând sectorul CDI;</p> <ul style="list-style-type: none">• Existența unui real interes din partea tuturor actorilor din regiune din sectorul de CDI (mediul public, privat și academic) în vederea dezvoltării și creșterii nivelului de colaborare, transfer tehnologic și parteneriate.
--	---

Sursa: Strategia pentru Specializare Inteligentă în Regiunea Sud Muntenia. Instrument inovativ dedicat dezvoltării economice regionale

Puncte slabe

Resurse umane	<ul style="list-style-type: none">• Aproximarea tuturor județelor față de București favorizează exodul de tineri și de „creiere”;• Rată redusă a populației cu studii superioare și cel mai ridicat nivel de analfabeți. Acestea se datorează parțial structurii rezidenței populației (cel mai ridicat nivel de rezidență rurală din România);• Nivel scăzut de ocupare a populației în sectoarele de activitate cu valoare adăugată ridicată;
----------------------	---

	<ul style="list-style-type: none">• Indicatori scăzuți cu privire la utilizarea calculatoarelor sau a internetului în gospodării;• Lipsa de resurse umane specializate în mediul public și privat cu un nivel ridicat de calificare;• Insuficiente resurse umane specializate în domeniul CDI;• Lipsa legislației stabile de protecție socială și pentru stimularea absolvenților de studii superioare cu• performanțe naționale și internaționale, prin acordarea de beneficii, contribuie la migrarea forței de muncă în afara țării.
Resurse naturale și culturale	<ul style="list-style-type: none">• Valorificarea insuficientă a resurselor naturale existente, a potențialului turistic montan și dunărean, din cauza accesibilității reduse a obiectivelor turistice naturale și culturale;• Peisajul cultural urban nu este valorificat, în comparație cu alte regiuni.

<p style="text-align: center;">Economia regiunii</p>	<ul style="list-style-type: none">• Comparativ cu reperatele europene, regiunea Sud Muntenia este una mai puțin dezvoltată, având un PIB per capita mai mic de 50% din nivelul european;• Eterogenitatea accentuată a județelor din cadrul regiunii: Argeș și Prahova prezintă un nivel foarte ridicat al sectorului industrial, în timp ce Ialomița, Teleorman și Giurgiu sunt județe predominant agricole, cu un nivel scăzut al activităților industriale;• Cel mai mic număr de clustere la nivel național: două, ambele construite în jurul industriei auto din județul Argeș;• Colaborare redusă între mediul de afaceri și unitățile de învățământ superior, de cercetare-dezvoltare; transfer tehnologic redus;• Nivelul salarial nu este atractiv pentru atragerea de resurse umane calificate, în special în domeniile avansate și tehnologizate precum CDI.
---	--

<p style="text-align: center;">Infrastructură</p>	<ul style="list-style-type: none">• Calitatea scăzută a infrastructurii rutiere existente (valabil la nivel național);• Potențialul de transport pe apă oferit de Dunăre insuficient valorificat;• Rețea feroviară slab dezvoltată;• Infrastructura turistică și de acces către zonele cu potențial turistic deficitar;• Zona de frontieră insuficient dezvoltată limitează schimburile economice, sociale și culturale. Deși există cinci perechi de orașe de frontieră la Dunăre, există un singur pod rutier ce traversează fluviul: Giurgiu – Ruse.
<p style="text-align: center;">Cercetare – Dezvoltare - Inovare</p>	<ul style="list-style-type: none">• Întreprinderile inovatoare manifestă un trend descendent alarmant atât la nivel național, cât și la nivelul regiunii Sud Muntenia;• Numărul întreprinderilor cu inovație de produs și/sau proces a urmat un trend descendent pe orizontul 2008 – 2012, scăzând potențialul de transfer tehnologic și de dezvoltare inteligentă;

	<ul style="list-style-type: none">• La nivelul regiunii Sud Muntenia sunt acreditate în prezent doar două centre de informare tehnologică. Astfel, regiunea se confruntă cu lipsa unei componente majore a infrastructurii de inovare și transfer tehnologic, și anume cu lipsa centrelor acreditate de transfer tehnologic, a incubatoarelor tehnologice și de afaceri, a oficiilor de legătură cu industria și a parcurilor științifice și tehnologice;• Activitățile de cercetare-dezvoltare nu beneficiază în prezent de finanțare suficientă și stabilă pentru a fi desfășurate sustenabil;• Lipsa unui pachet legislativ stabil care să stimuleze și să potențeze activitățile de CDI, transfer tehnologic, parteneriatele public-private.
--	--

Sursa: Strategia pentru Specializare Inteligentă în Regiunea Sud Muntenia. Instrument inovativ dedicat dezvoltării economice regionale

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operational Capital Uman 2014 – 2020, Stagii
de practica pentru elevi – Regiuni mai puțin dezvoltate*

Oportunități

Resurse umane	<ul style="list-style-type: none">• Apropierea de București, de cele mai mari centre universitare și de cercetare ar putea facilita accesul la resurse umane calificate, în contextual unor politici funcționale de atragere a acestora, atât la nivel public, cât și privat.
Resurse naturale și culturale	<ul style="list-style-type: none">• Fonduri europene semnificative disponibile pentru orizontul 2014 – 2020 pentru sectoarele de infrastructură sau mediu înconjurător;• Existența tuturor formelor de relief, de la lunca Dunării în zona sudică, la zonele montane în zona nordică, reprezintă un imens potențial nevalorificat pentru sectorul turistic;• Zonă cu climă potrivită pentru un randament optim în valorificarea energiei solare;• Există un potențial comercial și turistic oferit de amplasarea regiunii pe ruta fluvială a Dunării și pe „autostrada ciclistă” Eurovelo 6.

Economia regiunii

- Proximitatea față de București și accesul la Dunăre prezintă un potențial ridicat în vederea identificării cu ușurință a piețelor de desfacere;
- Implementarea strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării și stimularea cooperării cu Bulgaria, prin programele de cooperare transnaționale și transfrontaliere;
- Existența unui context favorabil pentru dezvoltarea inovării sociale și a antreprenoriatului social;
- Utilizarea strategică a inovării în agricultură poate crește radical valoarea adăugată a producției agricole și, implicit, eficiența exploatării potențialului agricol;
- Valorificarea potențialului ridicat în domeniul energiei verzi, a resurselor de energie regenerabilă din agricultură;
- Dezvoltarea zonei metropolitane București și crearea inelului 2 de centură vor transforma o parte din regiune în zonă de tranzit și cu potențial

	<p>de de-localizare de unități active, datorită costurilor de producție mai reduse și a ajutoarelor de stat mai generoase.</p>
Infrastructură	<ul style="list-style-type: none">• Dezvoltarea infrastructurii periferice zonei București-Ilfov crește accesibilitatea regiunii Sud Muntenia în prisma potențialului de delocalizare a unităților economice, cu scopul reducerii costurilor și a unor oportunități mai bune pentru accesarea de subvenții.
Cercetare – Dezvoltare - Inovare	<ul style="list-style-type: none">• Politicile și strategiile în vigoare, europene, naționale și regionale, au ca prioritate principală dezvoltarea sectorului de CDI și dezvoltarea domeniilor cu potențial de specializare inteligentă, creându-se premisele pentru alocări de fonduri pentru investiții și cercetare semnificativ mai mari decât în trecut.• Fonduri europene semnificative alocate sectorului de cercetare-dezvoltare-

	<p>inovare în perioada de programare 2014 – 2020;</p> <ul style="list-style-type: none">• Atât la nivel regional, cât și național, dezvoltarea sectorului de CDI și favorizarea cooperărilor și a transferului tehnologic au prioritate, trendul finanțării acestui domeniu este unul ascendent, proiectele cu o componentă semnificativă de transfer tehnologic având prioritate la finanțare.
--	---

Sursa: Strategia pentru Specializare Inteligența în Regiunea Sud Muntenia. Instrument inovativ dedicat dezvoltării economice regionale

Amenințări

Resurse umane	<ul style="list-style-type: none">• Aproximarea de București, cel mai mare centru universitar din țară, are un impact negativ asupra dezvoltării învățământului universitar din regiune;• Menținerea trendului privind migrația personalului de înaltă calificare, în lipsa unor politici de reducere a acestui fenomen va avea un efect negativ pe termen lung asupra economiei și, în special, a sectorului de CDI;
----------------------	--

	<ul style="list-style-type: none">• Trendul sporului natural este descendent și are ca rezultat îmbătrânirea populației, scăderea masei critice a populației active și productive, comparativ cu populația inactivă – îmbătrânită;• Accentuarea fenomenului de migrație externă, în special a populației tinere și cu calificare peste medie;• Slaba dezvoltare a infrastructurii sociale în regiune (5 județe din 7 se situează sub media pe țară în privința numărului de asociații), factor defavorabil utilizării resurselor umane în activități semnificative de inovare socială.
Resurse naturale și culturale	<ul style="list-style-type: none">• Schimbările climatice au un impact important asupra randamentului activităților agricole, cel mai important și mai răspândit domeniu de activitate al regiunii;• Diminuarea suprafețelor agricole ca urmare a expansiunii urbane

	necontrolate, dar și ca urmare a condițiilor climatice și de mediu.
Economia regiunii	<ul style="list-style-type: none">• Grad ridicat de dependență al regiunii, și nu numai, de colosul industrial Automobile Dacia SA;• Creșterea costului cu forța de muncă și întârzierea construirii autostrăzii Pitești – Sibiu ar putea conduce la decizia de de-localizare a uzinelor Dacia;• Dependența ridicată de agricultură a celor mai multe localități rurale din sudul regiunii, corelată cu nivelul scăzut de tehnologizare a agriculturii și forța de muncă îmbătrânită;• Lipsa culturii de antreprenoriat și frica socială sunt bariere împotriva potențialelor proiecte de reconstrucție socială a zonei;• Prelungirea sau accentuarea crizei macro-economice manifestată în prezent în interiorul Uniunii Europene.
Infrastructură	<ul style="list-style-type: none">• Înființarea zonei metropolitane București va influența negativ regiunea, urmând ca peste 25 de unități

	administrativ-teritoriale să fie transferate dinspre regiune către zona metropolitană, crescând astfel influența și gradul de polarizare al Bucureștiului.
Cercetare – Dezvoltare - Inovare	<ul style="list-style-type: none">• Finanțările pentru proiectele dezvoltate de clusterelor de inovare sunt foarte restrictive, solicită o forță economică specifică, inexistentă la nivelul clusterelor abia apărute (cu excepția industriei auto) și nu permit dezvoltarea clusterelor prin proiecte proprii, inovatoare.

Sursa: Strategia pentru Specializare Inteligență în Regiunea Sud Muntenia. Instrument inovativ dedicat dezvoltării economice regionale

V. Metodologie privind identificarea și contactarea agenților economici pentru pregătirea de parteneriate și derularea stagiilor de practică în cadrul proiectului

1. Cadru general

Proiectul POCU 131118 „Practica pentru o cariera de succes -PRACTIC-ON” - Strategii de Practică pentru Elevi- Regiuni mai puțin dezvoltate își propune îmbunătățirea

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020, Stagii de practică pentru elevi – Regiuni mai puțin dezvoltate

competențelor profesionale a unui număr de 182 de viitori absolvenți din învățământul secundar și terțiar nonuniversitar (liceele tehnologice, școli profesionale și/sau postliceale) din regiunea Sud Muntenia și Sud Est, cu domiciliul într-una din regiunile mai puțin dezvoltate ale României, în vederea creșterii gradului lor de ocupare pe piața muncii într-un interval de 24 de luni.

Obiectivul general se va realiza prin obiective specifice:

- a. Oferirea de servicii specializate de orientare și consiliere profesională pentru sprijinirea tranziției de la școală la viața activă și accesarea pe piața muncii pentru 182 de elevi cu domiciliul în regiunile mai puțin dezvoltate ale României, înscriși la o unitate de învățământ secundar și terțiar non-universitar (licee tehnologice, școli profesionale sau postliceale) din Sud Muntenia și Sud Est;
- b. Creșterea numărului de parteneriate locale dintre unitățile de învățământ și mediul de afaceri pentru promovarea, organizarea și derularea de stagii de practică specializate în beneficiul grupului țintă astfel încât să flexibilizeze traseele către și dinspre companii și școală;
- c. Consolidarea cunoștințelor și abilităților practice ale beneficiarilor proiectului prin organizarea și derularea de stagii de pregătire practică pentru 182 elevi;
- d. Calificarea unui număr de 140 de persoane din grupul țintă (respectiv min. 76% din totalul persoanelor înscrise în grupul țintă) la încetarea calității de participant în proiect;
- e. Ocuparea unui loc de munca de către minimum 40 persoane din grupul țintă (21% din totalul persoanelor înscrise în grupul țintă) la încetarea calității de participant în proiect;
- f. Stimularea grupului țintă pentru îmbunătățirea continuă a competențelor profesionale cu accent pe cele necesare în sectoarele economice cu potențial competitiv identificate conform SNC/SNCDI, cu orientarea a minimum 20 de persoane din grupul țintă (10%

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operational Capital Uman 2014 – 2020, Stagii
de practica pentru elevi – Regiuni mai puțin dezvoltate*

din totalul grupului țintă) către formare continuă și perfecționare prin noi studii/cursuri de formare la încetarea calității de participant în proiect.

Contextul socio-economic actual, afectat de consecințele crizei economice mondiale și dominat de procesul de globalizare, impune o nouă orientare, abordare și poziționare a învățământului superior din România și în general, din țările membre ale Uniunii Europene. Unul dintre cele mai importante elemente care definesc și determină competitivitatea economică a unei țări este reprezentat de nivelul de pregătire profesională a forței de muncă. Armonizarea pregătirii teoretice cu pregătirea practică este unul din factorii determinanți în creșterea competitivității absolvenților de învățământ superior pe piața muncii.

Referitor la problema majoră a insertiei pe piata muncii a tinerilor absolventi, in Romania, acestia nu isi gasesc, in majoritate, un loc de muncă în primii ani de după absolvire, iar cei care își găsesc un loc de munca ocupă pozitii vulnerabile sau pozitii in alte domenii fata de cel pentru care s-au pregatit.

Stagiul de practica este un moment esential în formarea studentului, vizând consolidarea competentelor profesionale dobândite pe parcursul studiilor si îmbinarea lor cu abilități practice formate prin activitatea concretă desfășurată la o unitate economică. Prin rolul sau de a facilita procesul de insertie pe piata muncii si prin cresterea relevantei rezultatelor învătării teoretice din perspectiva aplicării acestora la locul de muncă, stagiul de practică este un pas important atât pentru student, cât și pentru firme si universitate.

Prin formarea abilitatilor dobândite in urma stagiilor de practică de către grupul țintă, prin informarea si consiliere pentru carieră, prin dezvoltarea competențelor-cheie, transversale, absolvenții de studii superioare care au parcurs stagii de practică din timpul anilor de studiu in domeniul tehnic și agricol, devin mult mai adaptabili la un loc de muncă și la schimbările de pe piața muncii, vor fi mult mai siguri pe ei înșiși și vor putea să își stabilească direcțiile către care își canalizează energiile în activitatea profesională.

*Proiect cofințat din Fondul Social European prin
Programul Operational Capital Uman 2014 – 2020, Stagii
de practica pentru elevi – Regiuni mai putin dezvoltate*

2. Obiectivul metodologiei

Metodologia va urmări identificarea, selectarea și contactarea potențialilor agenți economici care corespund criteriilor de eligibilitate pentru încheierea convențiilor cadru și realizarea stagiilor de pregătire practică de către grupul țintă înscris în proiect, dar și de către alți elevi cu profil similar grupului țintă în perioada de susținabilitate a proiectului.

3. Semnificația termenilor și noțiunilor folosite

În conformitate cu prevederile legale (ORDINUL nr. 3.539 din 14 martie 2012 privind aprobarea contractului de pregătire practică a elevilor din învățământul profesional și tehnic) este necesară definirea prealabilă a unor termeni, și anume:

- 1) **Stagiul de practică**, reprezintă activitatea desfășurată de elevi în conformitate cu planul de învățământ, care are drept scop verificarea aplicabilității cunoștințelor teoretice însușite de aceștia în cadrul programului de master.
- 2) **Practicantul** este studentul-masterand care desfășoară activități practice pentru consolidarea cunoștințelor teoretice și pentru formarea abilităților practice, spre a le aplica în concordanță cu specializarea pentru care se instruieste.
- 3) **Organizatorul de practică** este una dintre liceele partenere în cadrul proiectului, care desfășoară activități instructiv-educative și formative, potrivit legislației române în vigoare.
- 4) **Partenerul de practică** este reprezentat de instituția care asigură locul de efectuare a stagiului de practică.

- 5) **Cadru didactic supervizor** este desemnat de organizatorul de practică și este reprezentat de un cadru didactic care va asigura planificarea, organizarea și supravegherea desfășurării stagiului de practică.
- 6) **Tutorele de practică** este un specialist desemnat de partenerul de practică din rândul cadrelor de specialitate ale unității respective, care asigură respectarea condițiilor de pregătire și dobândirea de către practicant a competențelor profesionale planificate pentru perioada stagiului de practică aprobat.
- 7) **Contract de pregătire practică** se încheie între organizatorul, respectiv partenerul de practică pentru o bună organizare a stagiului de practică și pentru stabilirea acordului de bază. Prin contractual de pregătire sunt stabilite o serie de date inițiale, cum ar fi numărul de elevi și perioada convenită pentru practică.

4. Crearea unui profil cadru al potențialilor agenți economici, actori cheie implicați în derularea stagiilor de practică

În această etapă trebuie avut în vedere asigurarea unui cadru unitar pentru constituirea bazei de date a firmelor care au potențialul de a fi eligibile conform cererii de finanțare pentru activitatea de practică.

Prin crearea acestei baze de date se urmărește nu numai îmbunătățirea calității procesului didactic ci și creșterea gradului de încredere a viitorilor angajatori. În acest sens elevilor/absolvenților li se oferă adeverințe/recomandări care atestă competențele reale dobândite pe parcursul stagiului de practică.

Firmele/Agenții economici sunt unități economice și/sau alt tip de instituție de producție și/sau tehnic, care au domeniul principal de activitate legat direct de specializarile proiectului și bineinteles, specializarea studentului, dotarea și personalul calificat necesar organizării unor stagii de practică.

5. Identificarea agenților economici. Analiza actorilor interesați.

Actor interesat (stakeholder) = orice persoana, grup de persoane sau organizații care pot avea o relație cu proiectul; un individ sau un grup care poate influența pozitiv sau negativ rezultatele proiectului sau care este afectat de acesta.

Etapele analizei actorilor implicați:

- a) Identificarea tipurilor de actori interesați și relevanți pentru derularea proiectului.
- b) Determinarea influenței și importanței fiecăruia dintre ei pentru derularea proiectului.

Definiii:

Influenta se referă la puterea pe care actorii identificați o au asupra procesului de luare a deciziilor, abilitatea acestora de a convinge sau forța pe alții într-o direcție de acțiune; puterea de a ușura sau împiedica realizarea obiectivelor proiectului.

Importanța se referă la prioritatea satisfacerii nevoilor și intereselor fiecărui actor implicat.

c) Matricea actorilor interesati

		Importanta actorilor implicati			
		Necunoscuta Neidentificata	Importanta scazuta	Importanta medie	Importanta crescuta - semnificativa
Influenta actorilor implicati	Influenta crescuta, semnificativa	C		A	
	Influenta medie				
	Influenta mica	D		B	
	Necunoscuta Neidentificata				

Fig 1 Matricea actorilor interesati

In casele A,B,C se vor regasi actorii cheie pentru derularea proiectului. Acestia pot influenta in mod semnificativ proiectul sau sunt foarte importanti pentru atingerea obiectivelor proiectului. Implicatiile fiecarei casele sunt urmatoarele:

Caseta A - actorii care au grad ridicat de influenta asupra proiectului si care sunt foarte importanti pentru succesul acestuia.

Caseta B - actorii care sunt foarte importanti pentru asigurarea succesului proiectului, dar care au o influenta scazuta.

Caseta C - actorii cu influenta crescuta, care pot afecta rezultatele proiectului, dar ale caror interese nu sunt in mod necesar aliniate cu obiectivele generale ale proiectului. Acesti actori pot fi surse de risc, fiind necesara monitorizarea lor constanta.

Caseta D – actori caracterizati atat de o influenta cat si de o importanta scazuta; acestia vor avea nevoie de o monitorizare limitata, nefiind prioritari pentru proiect.

Prin promovarea proiectului POCU 131118 si a beneficiilor scontate pentru individ si comunitate ne propunem atragerea si participarea activa atat a persoanelor din grupul tinta cat si a actorilor interesati. In acest sens, anterior derularii activitatii de teren, vor avea loc actiuni de transfer a informatiilor privind rezultatele asteptate ale proiectului si a impactului sau la nivelul comunitatii economice locale, precum si actiuni de identificare a retelelor locale de suport la nivelul actorilor interesati in derularea proiectului.

a) Scopul documentului:

Acest document poate impacta/sprijini activitatea expertilor din cadrul proiectului POCU 131118.

b) Pregatirea actiunii in teren pentru identificarea si selectarea agentilor economici – documentare

2.1 Crearea unei baze de date cu prospectivi actori economici interesati pentru preluarea elevilor in stagii de practica

*Proiect cofinatat din Fondul Social European prin
Programul Operational Capital Uman 2014 – 2020, Stagii
de practica pentru elevi – Regiuni mai putin dezvoltate*

Urmare a derularii analizei actorilor interesati locali, va fi elaborata o baza de date de sprijin pentru activitatea ulterioara a expertilor conform anexei 1.

2.2 Analiza datelor disponibile relevante pentru implementarea proiectului

Presupune parcurgerea etapelor de intelegere a realitatii, de colectare a datelor, de masurare a realitatii prin intermediul indicatorilor cantitativi si sinteza informatiilor.

- ✓ Stabilirea indicatorilor relevanti analizei preliminare – are rolul de a fundamenta descrierea cantitativa a realitatii studiate, utilizand ca sursa principala statistica oficiala.
- ✓ Documentarea prealabila privind realitatea cercetata - are rolul de intelegere a realitatii de interventie, de evidentiere a specificitatii locale si de formulare a unor aspecte relevante pentru etapele urmatoare de implementare a proiectului, presupunand:
 - Analiza statistica generala;
 - Monografia judetelor pilot studiate;
 - Proiecte cu finantare europeana cu activitati similare derulate in zona;
 - Includerea unor documente oficiale relevante si disponibile (ex.planuri locale de actiune).
- ✓ Analiza informatiilor presupune utilizarea informatiilor colectate din mai multe surse si implica parcurgerea unor etape dispuse in timp, dupa cum urmeaza:
 - Analiza informatiilor preliminare
 - Sinteza informatiilor preliminare
 - Completarea analizei preliminare cu informatii suplimentare
- ✓ Formularea concluziilor analizei preliminare.

Agenții economici, cu rol major în efectuarea stagiilor de practică pot fi identificați pe baza informațiilor furnizate în principal de institutiile scolare partenere în proiect, dar și pe baza datelor obținute din alte surse.

În identificarea potențialilor parteneri, nu trebuie neglijate companiile mici și mijlocii, care, deși nu pot avea în practică un număr mare de elevi, sunt majoritare în piața locală și prin contactarea lor, se asigură crearea unei legături cu oamenii de afaceri din zonă care pot oferi și un model de bune practici.

Pentru a stabili nivelul de interes al companiilor din baza de date pentru a deveni “parteneri”, acestia vor fi contactați telefonic și li se va aplica un chestionar, ghid de interviu privind accesibilitatea derulării stagiilor de practică în cadrul instituției pe care o reprezintă, experiența.

Pașii de urmat în scopul identificării partenerilor sunt:

- ✓ Anunțarea deschiderii sesiunii de căutare de parteneri pe site-ul proiectului, pe pagina de facebook a proiectului, pe site-ul liceului, precum în alte medii de comunicare online, alte site-uri partenere accesate de agenți economici locali.
- ✓ Apelarea telefonică a persoanei de contact pentru aplicarea ghidului de interviu, anexa a procedurii, lămurirea neclarităților și stabilirea gradului de interes, capacitatea locurilor disponibile pentru elevii care fac practica la agentul economic implicat.
- ✓ Capacitatea firmei de a asigura un cadru propice de desfășurare a activității de practică a elevului va constitui un criteriu de bază în selectarea firmelor cu care se vor încheia contractele de practică.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020, Stagii
de practică pentru elevi – Regiuni mai puțin dezvoltate*

Anexa nr. 1

Tabel centralizator Agenti economici identificati pentru efectuarea stagiilor de practica

Nr. crt	Specializarea	Agent economic	Adresa	Date de contact	Numele tutore
1.					
2.					
3					

Intocmit,

Expert Dragan Ionela Paula

Proiect cofinatat din Fondul Social European prin
Programul Operational Capital Uman 2014 – 2020, Stagii
de practica pentru elevi – Regiuni mai putin dezvoltate

Ghid de interviu telefonic pentru potentialii agenti economici unde urmează să se deruleze stagiile de practică in cadrul proiectului

“Practica pentru o cariera de success-PRACTIC-ON”

MySMIS 131118

1. Numele organizatiei/institutiei si persoana de contact cu care am luat legatura. (*se prezinta informatii referitoare la proiect*)
2. Exista in cadrul companiei dvs. programe de invatare la locul de munca/stagii de practica si pentru ce domenii de activitate/ specializari?
3. Care ar fi numarul de elevi care ar putea fi integrati in programe de invatare la locul de munca in cadrul organizatiei dvs.?
4. Cate ore pe zi ar putea fi alocate stagiilor de practica si un interval orar in care s-ar putea efectua stagiile de practica?
5. Ati avea disponibil un tutore de practica pentru supervizarea elevilor in timpul activitatii desfasurate?
6. Ce asteptari aveti de la elevilor practicanti care isi realizeaza activitatea practica in cadrul companiei pe care o reprezentati?
7. Exista posibilitatea angajarii in randul elevilor practicanti dupa efectuarea stagiilor de practica in cadrul companiei?
8. Sugestii si recomandari.

*Proiect cofinantat din Fondul Social European prin
Programul Operational Capital Uman 2014 – 2020, Stagii
de practica pentru elevi – Regiuni mai putin dezvoltate*

VI. BIBLIOGRAFIE

1. *Strategia Națională pentru Competitivitate 2015-2020*
2. *Strategia Națională pentru Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020*
3. *Strategia Națională de Ocupare a Forței de Muncă 2014-2020*
4. *Stategia Europa 2020*
5. *Strategia Națională privind Învățarea pe tot Parcursul Vieții*
6. *Planul Național de Ocupare a Forței de Muncă 2016*
7. *Planul de Dezvoltare Regională Sud 2014-2020*
8. *Strategia pentru Specializare Inteligența în Regiunea Sud Muntenia. Instrument inovativ dedicat dezvoltării economice regionale.*

Alte surse online:

9. https://www.fonduri-structurale.ro/Document_Files/Stiri/00013480/hj6kd_pdr20142020regiuneasudmunte_niadraft31iulie.pdf

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operational Capital Uman 2014 – 2020, Stagii
de practica pentru elevi – Regiuni mai puțin dezvoltate

